

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. gruodžio 6 d.*

„Vienodas požiūris užimtumo ir profesinėje srityje — Nacionalinės teisės normos — Parama, skiriama tarnautojams ligos atveju — Direktyva 2000/78/EB — 3 straipsnis — Taikymo sritis — „Užmokesčio“ sąvoka“

Sujungtose bylose C-124/11, C-125/11 ir C-143/11

dėl *Bundesverwaltungsgericht* (Vokietija) 2010 m. spalio 28 d. nutartimis, kurias Teisingumo Teismas gavo 2011 m. kovo 9 ir 24 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą bylose

Bundesrepublik Deutschland

prieš

Karen Dittrich (C-124/11),

Bundesrepublik Deutschland

prieš

Robert Klinke (C-125/11)

ir

Jörg-Detlef Müller

prieš

Bundesrepublik Deutschland (C-143/11)

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro trečiosios kolegijos pirmininko pareigas einantis K. Lenaerts, teisėjai E. Juhász, G. Arestis, T. von Danwitz ir D. Šváby (pranešėjas),

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

posėdžio sekretorius K. Malaček, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. gegužės 3 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: vokiečių.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— K. Dittrich, R. Klinke ir J.-D. Müller, atstovaujimų *Rechtsanwalt* D. Siegfried,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Dohmen,

— Europos Komisijos, atstovaujamos J. Enegren ir S. Grünheid,

susipažinęs su 2012 m. birželio 28 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą susiję su 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 2000/78/EB, nustatančios vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (OL L 303, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 79), išaiškinimu.
- 2 Šie prašymai buvo pateikti sprendžiant ginčus tarp federalinių tarnautojų ir *Bundesrepublik Deutschland* (Vokietijos Federacinė Respublika) dėl jų partnerių patirtų medicininių išlaidų kompensavimo arba atsižvelgimo į partnerį skiriant federaliniams tarnautojams ligos atveju mokamą paramą (toliau – parama).

Teisinis pagrindas

Sjungos teisė

- 3 Direktyvos 2000/78 13 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„ši direktyva netaikoma socialinio draudimo ir socialinės apsaugos sistemoms, pagal kurias mokamos išmokos nelaikomos pajamomis [užmokesčiu] pagal šio termino apibrėžimą, pateiktą EB sutarties 141 straipsnyje, nei kitoms valstybių narių mokamoms išmokoms, kurios padeda sukurti sąlygas įsidarbinti arba toliau dirbti.“

- 4 Direktyvos 2000/78 1 straipsnyje numatyta:

„Šios direktyvos tikslas – nustatyti kovos su diskriminacija dėl religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos užimtumo ir profesinėje srityje bendrus pagrindus siekiant valstybėse narėse įgyvendinti vienodo požiūrio principą.“

- 5 Direktyvos 2000/78 2 straipsnyje nustatyta:

„1. Šioje direktyvoje „vienodo požiūrio principas“ reiškia, kad dėl kurios nors iš 1 straipsnyje nurodytų priežasčių nėra jokios tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje:

- a) tiesioginė diskriminacija yra akivaizdi tada, kai dėl bet kurios iš 1 straipsnyje nurodytų priežasčių su vienu asmeniu elgiamasi mažiau palankiai nei panašioje situacijoje yra, buvo ar galėjo būti elgiamasi su kitu asmeniu;

<...>“

6 Direktyvos 2000/78 3 straipsnyje šios direktyvos taikymo sritis apibrėžta taip:

„1. Neviršijant Bendrijai suteiktų įgaliojimų, ši direktyva taikoma visiems asmenims tiek valstybiniame, tiek privačiame sektoriuje, įskaitant valstybines įstaigas:

<...>

c) įdarbinimui ir darbo sąlygoms, įskaitant atleidimą iš darbo ir atlyginimą;

<...>

3. Ši direktyva netaikoma bet kokios rūšies išmokoms, mokamoms pagal valstybines ar panašias sistemas, įskaitant valstybinio socialinio draudimo ar socialinės apsaugos sistemas.

<...>“

Vokietijos teisė

Registruotos partnerystės įstatymas

7 2001 m. vasario 16 d. Registruotos partnerystės įstatymo (*Gesetz über die Eingetragene Lebenspartnerschaft, BGBl. I, p. 266*) su pakeitimais, padarytais 2009 m. liepos 6 d. įstatymo (*BGBl. I, p. 1696*, toliau – *LPartG*) 7 straipsniu, 1 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Du tos pačios lyties asmenys, kurie civilinės metrikacijos tarnautojo akivaizdoje asmeniškai kartu pareiškia, kad visą gyvenimą nori gyventi kaip partneriai, sudaro partnerystę. Pareiškimai negali būti daromi su išlyga arba tam tikram terminui.“

8 *LPartG* 5 straipsnyje „Pareiga prisidėti prie gyvenimo partnerystėje“ nurodyta:

„Abu partneriai privalo tinkamai prisidėti prie gyvenimo partnerystėje. <...>“

Nacionalinės teisės nuostatos, reglamentuojančios federaliniams tarnautojams skiriamą paramą

9 Federalinių tarnautojų teisė gauti paramą ligos, slaugymo ir motinystės atveju įtvirtinta Vokietijos federalinių tarnautojų įstatyme (*Bundesbeamtengesetz, toliau – BBG*).

10 Tuo metu, kai pareiškėjai pagrindinėje byloje pateikė prašymus skirti paramą, galiojusios redakcijos BBG 80 straipsnis buvo suformuluotas taip:

„1. Parama skiriama:

1) tarnautojams, turintiems teisę į užmokestį arba išeinantiems vaiko priežiūros atostogų;

2) pensininkams, turintiems teisę į pensiją,

<...>

Parama taip pat skiriama dėl išlaidų, kurių patiria teisę į paramą turinčio asmens sutuoktinis, jeigu neturi pajamų, leidžiančių jam būti nepriklausomam ekonominiu atžvilgiu, ir dėl išlaidų, susijusių su išlaikomais vaikais, į kuriuos gali būti atsižvelgiama skiriant šeimos išmoką pagal Federalinį tarnautojų darbo užmokesčio įstatymą (*Bundesbesoldungsgesetz*). <...>

2. Paprastai parama gali būti skiriama tik dėl būtinųjų ir ekonominiu atžvilgiu pagrįstų išlaidų:

1) ligos ir slaugymo atveju;

<...>

3 Parama skiriama kompensuojant ne mažiau kaip 50 % kompensuoti tinkamų išlaidų. <...>

4. Vidaus reikalų ministerija <...> įsakymu reglamentuoja paramos teikimo tvarką, <...>“

11 Iki įsigaliojant 2009 m. vasario 13 d. Federaliniam nutarimui dėl paramos, skiriamos tarnautojams ligos, slaugymo ir motinystės atveju (*Verordnung über Beihilfe in Krankheits-, Pflege- und Geburtsfällen (Bundesbeihilfeverordnung)*, BGBI. I S 326, toliau – *BBhV*), paramos skyrimo tokiais atvejais sąlygos buvo reglamentuotos Bendraisiais administraciniais nurodymais dėl paramos, skiriamos tarnautojams ligos, slaugymo ir motinystės atveju (*Allgemeine Verwaltungsvorschriften für Beihilfen in Krankheits-, Pflege- und Geburtsfällen (Beihilfenvorschriften)*), toliau – *BhV*).

12 *BhV* buvo panaikinti, nes buvo priimti srityje, kuri gali būti reglamentuojama tik įstatymais, tačiau šie nurodymai ir toliau taikyti išlaidoms, patirtoms iki 2009 m. vasario 14 d., t. y. iki *BBhV* įsigaliojimo dienos. Remiantis *BhV* 3 straipsniu, teisę gauti paramą turinčio asmens šeimos nariai, kurie taip pat turi teisę į šią paramą, yra sutuoktinis ir išlaikomi vaikai, tačiau prie jų nepriskirtas asmuo, su kuriuo teisę gauti paramą turintis asmuo yra sudaręs registruotą partnerystę.

13 *BBhV* 1 straipsnyje nustatyta:

„Šiuo nutarimu reglamentuojamas paramos skyrimas įstatymų numatytais atvejais. Parama padeda padengti asmenines medicinines išlaidas, paprastai apmokamas iš gaunamo užmokesčio.“

14 *BBhV* 2 straipsnyje numatyta:

„Teisę į paramą turintys asmenys

1. Jeigu 2–5 dalyse nenustatyta kitaip, teisę į paramą turi bet kuris asmuo, kuris paslaugos gavimo dieną yra:

1) tarnautojas;

2) tarnautojo pensiją gaunantis pensininkas arba

3) buvęs tarnautojas.

2. Be to, paramos teikimas siejamas su sąlyga, kad teisę į paramą turinčiam asmeniui turi būti mokamos išmokos, kai antai atlyginimas, viešosios tarnybos tarnautojo užmokestis, stažuotojo stipendija, pensija, pereinamojo laikotarpio išmoka, našlių pensija, maitintojo netekimo išmoka <...> arba laikina išmoka. Teisei į paramą neturi įtakos neapmokamos atostogos, paimtos pagal Nutarimą dėl specialiųjų atostogų (*Sonderurlaubsverordnung*), su sąlyga, kad šios atostogos tęsiasi ne ilgiau kaip vieną mėnesį.

<...>“

- 15 *BBhV* 4 straipsnyje, kuriame detaliau reglamentuojama, kurie šeimos nariai turi teisę į paramą, numatyta:
- „Teisę į paramą turinčio asmens sutuoktinis turi teisę į paramą, jeigu bendra jų pajamų suma <...> neviršija 17 000 EUR.
- <...>“
- 16 *BBhV* 46 straipsnyje „Paramos apskaičiavimas“ nustatyta:
- „1. Parama suteikiama kaip išlaidų, kurių patyrė teisę į paramą turintis asmuo ir teisę į paramą turintys jo šeimos nariai, tam tikros procentinės dalies (apskaičiavimo tarifas) kompensacija. <...>
2. Jeigu 3 dalyje nenustatyta kitaip, apskaičiavimo tarifas yra:
- 1) 50 % – teisę į paramą turinčiam asmeniui;
 - 2) 70 % – pensijos gavėjams, išskyrus našlaičius;
 - 3) 70 % – teisę į paramą turinčiam sutuoktiniui ir
 - 4) 80 % – teisę į paramą turintiems vaikams ir našlaičiams.
3. Jeigu teisę į paramą turi du ir daugiau vaikų, apskaičiavimo tarifas teisę į paramą turinčiam asmeniui yra 70 %. <...>“
- 17 2011 m. lapkričio 14 d. įstatymu (*BGBL*, I, p. 2219) *BBG* 80 straipsnio 1 dalies trečias sakinyss buvo pakeistas atgaline data nuo 2009 m. sausio 1 d. ir nuo tol apima partnerius kaip šeimos narius, turinčius teisę į aptariamą paramą. 2011 m. lapkričio 14 d. taip pat atgaline data atitinkamai buvo pakeista *BBhV* 4 straipsnio 1 dalis ir 46 straipsnio 2 dalies 3 punktas.

Pagrindinės bylos ir prejudicinis klausimas

- 18 Bylose C-124/11 ir C-125/11 pareiškėjai pagrindinėse bylose, federaliniai tarnautojai, pateikė *Bundesrepublik Deutschland* prašymus suteikti paramą, susijusią su medicininėmis išlaidomis, kurių 2004 m. gruodžio mėn. ir 2005 m. lapkričio mėn. patyrė atitinkamas jų partneris, kaip jis suprantamas pagal *LPartG*; *Bundesrepublik Deutschland* šiuos prašymus atmetė.
- 19 Atitinkamai 2009 m. birželio 16 d. ir gegužės 26 d. priimtais sprendimais *Verwaltungsgericht Berlin* (Berlyno administracinis teismas) patenkino skundus, pateiktus dėl šio atsisakymo, nes nusprendė, kad nors teisė į nagrinėjamą paramą nekyla iš *BhV*, kadangi pagal juos partneriai nepriskiriami prie šeimos narių, į kuriuos gali būti atsižvelgiama tuo tikslu, ši teisė kyla iš Direktyvos 2000/78.
- 20 Jis konstatavo, jog, remiantis Teisingumo Teismo praktika (2008 m. balandžio 1 d. Sprendimas *Maruko*, C-267/06, Rink. p. I-01757), nekyla abejonių dėl to, kad tarnautojams ligos atveju skiriama parama gali būti laikoma „užmokesčiu“, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą. Šiuo atžvilgiu jis pabrėžė, kad nagrinėjama parama skiriama tik dėl tarnybos santykių, o ne kaip bendrosios valstybinės socialinio draudimo ar socialinės apsaugos sistemos išmoka – tai matyti visų pirma iš nagrinėjamos paramos ir užimamas pareigas atitinkančio užmokesčio tarpusavio ryšių.
- 21 Byloje C-143/11 pareiškėjas pagrindinėje byloje, į pensiją išėjęs federalinis tarnautojas, 2006 m. liepos mėn. paprašė skirti nagrinėjamą paramą savo partneriui, tačiau atsakovė pagrindinėje byloje šį prašymą atmetė.

- 22 Pareiškėjo pagrindinėje byloje reikalavimas pripažinti, kad partneris nagrinėjamos paramos atžvilgiu turi būti vertinamas kaip sutuoktinis, pirmojoje ir antrojoje instancijose buvo atmestas. Apeliacinės instancijos teismas, be kita ko, nusprendė, kad Direktyva 2000/78 nepažeista, nes pareiškėjo pagrindinėje byloje situacija, kiek tai susiję su nagrinėjamos paramos suteikimu jo partneriui, nepanaši į sutuoktinio situaciją.
- 23 Visose trijose pagrindinėse bylose pralaimėjusios šalys pateikė kasacinius skundus *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis vyriausiasis administracinis teismas).
- 24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad pagal *BhV* pareiškėjai kiekvienoje iš pagrindinių bylų negali remtis teisėmis į nagrinėjamą paramą vien dėl to, kad jų partneriai, kitaip nei sutuoktiniai, nėra šeimos nariai, kuriems gali būti skirta parama.
- 25 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad jeigu nagrinėjama parama patektų į Direktyvos 2000/78 taikymo sritį, pareiškėjai pagrindinėse bylose turėtų teisę į prašomą paramą. Iš tiesų pagal šią direktyvą reikia vienodai vertinti partnerių turinčius tarnautojus ir susituokusius tarnautojus, nes, kiek tai susiję su prašoma išmoka, t. y. tarnautojams ligos atveju skiriama parama, partnerių ir sutuoktinių situacijos yra panašios.
- 26 Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar nagrinėjama parama laikytina užmokesčio, kaip jis suprantamas pagal SESV 157 straipsnį, dalimi, kuriai taikoma Direktyva 2000/78, ar bendrosios valstybinės socialinio draudimo ar socialinės apsaugos sistemos išmoka, ar panašia išmoka, kuri nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį.
- 27 Šiuo atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad nagrinėjamos paramos atveju įvykdyti ne visi kriterijai, kuriuos Teisingumo Teismas yra apibrėžęs pensijų sistemų atveju siekiant atskirti pensijas, mokamas pagal privačias pensijų sistemas, nuo valstybinės socialinio draudimo sistemos išmokų. Be to, jis mano, kad šie kriterijai netinkami sveikatos draudimo sistemų atveju.
- 28 Esant šioms sąlygoms, *Bundesverwaltungsgericht* nutarė sustabdyti bylų nagrinėjimą ir kiekvienoje iš pagrindinių bylų pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar Direktyva 2000/78, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus, taikoma nacionalinės teisės normoms, reglamentuojančioms paramos skyrimą tarnautojams ligos atveju?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 29 Savo klausimu, kuris yra identiškas kiekvienoje iš pagrindinių bylų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar tarnautojams ligos atveju skiriama parama, kaip antai ta, kuri skiriama *Bundesrepublik Deutschland* tarnautojams pagal Federalinių tarnautojų įstatymą, patenka į Direktyvos 2000/78 taikymo sritį.
- 30 Iš Direktyvos 2000/78 3 straipsnio 1 dalies c punkto ir 3 dalies matyti, kad ši direktyva taikoma visiems asmenims tiek valstybiniame, tiek privačiame sektoriuose, įskaitant valstybines įstaigas, kiek tai susiję, be kita ko, su užmokesčio sąlygomis, ir netaikoma bet kokios rūšies išmokoms, mokamoms pagal valstybines ar panašias sistemas, įskaitant valstybinio socialinio draudimo ar socialinės apsaugos sistemas.

- 31 Kaip yra nusprendęs Teisingumo Teismas, Direktyvą 2000/78, atsižvelgiant į jos 3 straipsnio 1 dalies c punktą ir 3 dalį, siejamus su 13 konstatuojamąja dalimi, reikia aiškinti kaip netaikomą socialinio draudimo ir socialinės apsaugos sistemoms, pagal kurias mokamos išmokos nelaikomos „užmokesčiu“, kaip tai suprantama pagal SESV 157 straipsnį (minėto Sprendimo *Maruko* 41 punktą ir 2011 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Römer*, C-147/08, Rink. p. I-3591, 32 punktą).
- 32 Darytina išvada, kad Direktyvos 2000/78 3 straipsnio 3 dalis negali būti aiškinama taip, kad tarnautojams ligos atveju mokama pinigine išmoka, kuri yra „užmokestis“, kaip tai suprantama pagal SESV 157 straipsnį, nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Römer* 33 punktą).
- 33 Todėl reikia nustatyti, ar pagal sveikatos apsaugos sistemą, kaip antai numatytą Vokietijos federaliniams tarnautojams, skiriama pinigine išmoka gali būti prilyginta „užmokesčiui“, kaip jis suprantamas pagal SESV 157 straipsnį.
- 34 Remiantis SESV 157 straipsnio 2 dalimi, „užmokestis“ – tai įprastas bazinis arba minimalus darbo užmokestis arba alga ir bet koks kitas atlygis grynaisiais arba natūra, kurį darbuotojas tiesiogiai arba netiesiogiai gauna iš darbdavio už savo darbą.
- 35 Kalbant pirmiausia apie objektyvų užmokesčio elementą, iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad „užmokesčio“ sąvoka, kaip ji suprantama pagal SESV 157 straipsnį, turi būti aiškinama plačiai. Užmokestis apima, be kita ko, bet kokį atlygį grynaisiais arba natūra dabartiniu metu ar ateityje, su sąlyga, kad jį moka, nors ir netiesiogiai, darbdavys darbuotojui už jo darbą, nesvarbu, ar pagal darbo sutartį, ar pagal teisės nuostatas, ar savanoriškai (žr. 1992 m. birželio 4 d. Sprendimo *Bötel*, C-360/90, Rink. p. I-3589, 12 punktą ir 1999 m. vasario 9 d. Sprendimo *Seymour-Smith ir Perez*, C-167/97, Rink. p. I-623, 29 punktą).
- 36 Taigi „užmokesčio“ sąvoka, kaip ji suprantama pagal SESV 157 straipsnį, objektyviai žiūrint, apima pinigine išmoka, kaip antai Vokietijos federaliniams tarnautojams ligos atveju skiriamą paramą, kuria kompensuojama nuo 50 % iki 80 % tinkamų kompensuoti sveikatos priežiūros išlaidų, kurių patyrė tarnautojai arba tam tikri jo šeimos nariai.
- 37 Todėl, antra, reikia išnagrinėti, ar nagrinėjama parama tarnautojui mokama dėl jo tarnybos santykių. Iš tiesų iš nusistovėjusių teismų praktikos matyti, kad siekiant įvertinti, ar išmoka patenka į SESV 157 straipsnio taikymo sritį, lemiamas gali būti tik kriterijus, pagrįstas konstatavimu, kad išmoka darbuotojui buvo išmokėta dėl jo darbo santykių, juo labiau kad šis kriterijus yra vienintelis, išplaukiantis iš pačios šios nuostatos teksto (senatvės pensijų srityje žr. minėto Sprendimo *Maruko* 46 punktą ir nurodytą teismo praktiką).
- 38 Konkretūs kriterijai, kuriuos Teisingumo Teismas suformulavo siekdamas įvertinti pensijos išmokos kvalifikavimą kaip užmokesčio, kaip jis suprantamas pagal SESV 157 straipsnį, visų pirma tie, pagal kuriuos minėta išmoka turi tiesiogiai priklausyti nuo išdirbto laiko, o jos dydis turi būti apskaičiuojamas remiantis paskutiniu darbo užmokesčiu (žr. minėto Sprendimo *Maruko* 48 punktą ir nurodytą teismo praktiką), yra nesvarbūs, kiek tai susiję su tokia išmoka, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, kuria siekiama ne suteikti suinteresuotajam asmeniui pajamų po to, kai pasibaigia jo darbo santykiai, o padengti sveikatos priežiūros išlaidas, patirtas tuo metu, kai egzistavo darbo santykiai, ir vėliau.
- 39 Kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 45 punkte, nagrinėjamu atveju yra šio sprendimo 37 punkte minėtas priežastinis elementas. Iš tiesų nagrinėjama parama skiriama tik Vokietijos federaliniams tarnautojams arba buvusiems tarnautojams, kurie dėl jų darbo santykių su valstybe sudaro specialią darbuotojų kategoriją (šiuo klausimu žr. 2008 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-46/07, 40 punktą ir nurodytą teismo praktiką). Taigi paaiškėja, kad minėta parama neatsiejamai susijusi su Vokietijos federalinio tarnautojo statusu ir, remiantis *BBhV* 2 straipsnio

2 dalimi, paramos teikimas siejamas su sąlyga, kad teisę į ją turinčiam asmeniui turi būti mokamas užmokestis ar atitinkama išmoka. Ryšys tarp nagrinėjamos paramos ir darbo santykių matyti ir iš to, kad, remiantis šia nuostata, neapmokamose atostogose esantis tarnautojas negali naudotis šia parama, jeigu atostogos tęsiasi ilgiau nei vieną mėnesį.

- 40 Trečia, iš SESV 157 straipsnio matyti, kad darbuotojo dėl darbo santykių gauta išmoka yra užmokestis, kaip jis suprantamas pagal šį straipsnį, tik tuo atveju, jeigu ją moka pats darbdavys.
- 41 Kalbant apie pagrindines bylas, aplinkybė, kurią pažymėjo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kad nagrinėjama parama reglamentuota įstatymu ir nepapildo socialinių išmokų, mokamų pagal bendro pobūdžio teisės aktus, negali paneigti išmokos, kurią valstybė kaip darbdavys moka dėl darbo santykių, kvalifikavimo kaip užmokesčio (šiuo klausimu žr. 1994 m. rugsėjo 28 d. Sprendimo *Beune*, C-7/93, Rink. p. I-4471, 26–29 ir 37 punktus; 2001 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *Griesmar*, C-366/99, Rink. p. I-9383, 37 punktą ir 2002 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Niemi*, C-351/00, Rink. p. I-7007, 41 ir 42 punktus).
- 42 Iš informacijos, kurią, atsakydami į rašytinį Teisingumo Teismo klausimą, pateikė pareiškėjai pagrindinėse bylose ir *Bundesrepublik Deutschland*, matyti, kad nagrinėjamą paramą finansuoja atitinkama valstybės administracija kaip darbdavys iš personalui skirtų lėšų, o ne iš socialinio draudimo biudžeto. Tačiau nacionalinis teismas turi patikrinti, ar taip yra iš tiesų.
- 43 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Direktyvos 2000/78 3 straipsnio 1 dalies c punktas ir 3 dalis turi būti aiškinami taip, kad tarnautojams ligos atveju skiriama parama, kaip antai ta, kuri skiriama *Bundesrepublik Deutschland* tarnautojams pagal Federalinių tarnautojų įstatymą, patenka į šios direktyvos taikymo sritį, jeigu šią paramą turi finansuoti valstybė kaip darbdavys, kuris yra viešasis subjektas; šią aplinkybę turi patikrinti nacionalinis teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 44 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 2000/78/EB, nustatančios vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus, 3 straipsnio 1 dalies c punktas ir 3 dalis turi būti aiškinami taip, kad tarnautojams ligos atveju skiriama parama, kaip antai ta, kuri skiriama *Bundesrepublik Deutschland* tarnautojams pagal Federalinių tarnautojų įstatymą (*Bundesbeamtenengesetz*), patenka į šios direktyvos taikymo sritį, jeigu šią paramą turi finansuoti valstybė kaip darbdavys, kuris yra viešasis subjektas; šią aplinkybę turi patikrinti nacionalinis teismas.

Parašai.